

til at svare en større Bygningsafgift end Den, der driver en større Industri, saasom Støberi, Teglværk eller lignende, forsaavidt denne har en mindre Baaning end han; og saaledes kommer da Den, der har en større Fabrikbedrift end han, til at svare en mindre Afgift, forbi man ikke opmaaler Fabrikbygningerne, men derimod Baaningshuset. Det var altsaa det, jeg vilde tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, om man ikke vil slaae ind paa at faae disse Forhold ordnede, eller finde det rigtigt at foretage en saadan Forandring, at man til Bygningsafgift ikke opmaaler Baaningshuset, men derimod de Lokaler, hvori vedkommende Haandværks- eller Fabrikdrift drives, og navnlig vilde jeg ansee det for rigtigt, at man maaler Kubikindholdet og i visse Henseender Kvadratindholdet af dem. Paa andre Specialiteter skal jeg ikke gaae ind, men blot henstille, hvad jeg nu herom har anført, til den ærede Ministers og Thingets Overveelse.

Der er endnu et ganske enkelt Spørgsmaal, vedrørende Landbosforholdene, som jeg skal tillade mig at rette til den høitærede Indenrigsminister, og det er, om han ikke maatte være betænkt paa her, som det skeer i andre Lande, at stille større Summer til Raadighed til Ublaas til de Agerbrugere, som ville draine deres Border. Det er et Spørgsmaal, som i de landøkonomiske Forsamlinger har fundet en meget alvorlig Drøftelse, og det forekommer mig, at man maa være kommet til det Resultat, at det maa være ikke alene landøkonomisk, men i høj Grad statsøkonomisk rigtigt. Det er ikke Mere, end hvad man allerede er slaaet ind paa i andre Lande, navnlig i England, hvor man er gaaet meget vidt i saa Henseende, idet man der har bevilget betydelige Beløb til Ublaas. Derimod maa det ikke skee saaledes, at der bliver givet en eneste Skilling bort; thi det anseer jeg for urigtigt; man skal vide, hvorfra det kommer, som man faaer, og Landbrugeren maa have den Bevidsthed, at det, han faaer, skal han tilbagebetale. Man er, siger jeg, i England, der dog hovedsagelig ikke er et agerbrugende Land, men derimod et Fabrikland, gaaet langt videre. Vi ere derimod hovedsagelig et agerbrugende Land og burde

derfor være de andre forud i denne Henseende, og det forekommer mig derfor, at det nu er paa den høie Tid at tage under alvorlig Overveelse, om man ikke maatte finde det rigtigt, at slaae ind paa den samme Veie. Jeg skal ikke gaae i Detail angaaende dette Spørgsmaal, der stiller sig for mig som havende en overordentlig stor statsøkonomisk Betydning, for at søge at bevise, at det i Virkeligheden har en saadan, hvad der ikke vilde være vanskeligt; men, som antydet, vil jeg kun rette det Spørgsmaal til den høitærede Minister, om han ikke maatte være betænkt paa i en nær Fremtid — jeg vil ikke sige just nu, thi det er et Spørgsmaal, som kræver nærmere Overveelse — at gjøre Skridt i den af mig antydede Retning.

Mathiasen: Med Hensyn til den ved Indenrigsministeriets Foranstaltning udkommende prisbillige Lovsamling vil jeg tillade mig at henlede den høitærede Indenrigsministers Opmærksomhed paa, om der ikke, naar denne Lovsamling er fuldstændig affattet, navnlig ogsaa har optaget de i tidligere Tider udkomne Love, hvilket, efter hvad man seer af Finantsloven, vil skee i Finantsaaret 1863—64, samtidig hermed maatte kunne blive udarbejdet et Sagregister, som sluttede sig til Lovene, til Exempel et saadant, som ledsager Rigsdagens Forhandlinger. Det tør forudsættes, at en stor Deel af Befolkningen vil tilegne sig Brugen af disse Love, men nu er det ingenlunde givet, at man, forbi man trænger til at søge enkelte Lovbestemmelser, derfor veed, under hvilken Datum og i hvilket Aar den paagjældende Lov er udkommen. Man maa allerede nu gennemsøge et Register til flere hundrede Love, for at finde den egentlige Lovbestemmelse, man søger, og jo mere Antallet af Lovene forøges, desto mere ubrugbar bliver Lovsamlingen for Befolkningen, naar der ikke findes et Sagregister til den. Jeg skal derfor henstille til den høitærede Indenrigsministers Overveelse, om der ikke samtidig med Lovsamlingens Udførelse kunde udkomme et Sagregister, der sluttede sig til den og enten medfulgte Lovsamlingen eller kunde erhøldes for en billig Priis.